

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sote-palveluverkkouudistus

**Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja
Hyvinvointialueen johtoryhmä**

Käsitelty hyvinvointialueen talouden tasapainottamistyöryhmässä 14.8.2024

Sisältö (1/2)

- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen taloustilanne
- Pääviestit
- Yhteenveto palveluverkkouudistuksesta
- Palveluverkko ja sen määrittely
- Termit ja lyhenteet
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue- ja palvelustrategia
- Palveluverkkotyö pohjautuu hyvinvointialue- ja palvelustrategiaan
- Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV) 2023-2026
- Sote-palveluverkko
- Palveluverkkouudistuksessa huomioituja asioita
- Palveluverkkouudistuksen periaatteita
- Sote-yksiköiden palveluvalikoima

Sisältö (2/2)

- Asiakkaan polku
- Digitaaliset sosiaali- ja terveystalvet
- Ensihoidon palveluverkko
- Erityis- ja perustason osastohoidon nykytila
- Etäisyystietoja sote-keskuksittain
- Terveyst- ja sairaanhoidon avopalvet uudessa palvelurakenteessa
- Suun terveydenhuolto uudessa palvelurakenteessa
- Neuvolapalvelut uudessa palvelurakenteessa
- Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen vastaanotot uudessa palvelurakenteessa
- Palveluverkkouudistuksesta syntyvät kiinteistökustannussäästöt
- Palveluverkkouudistuksen vaikutusten arviointi

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen taloustilanne

- **Lainsäädäntö:**

Jos hyvinvointialueen tilinpäätöksessä on kertynyt alijäämää, se on katettava kolmen vuoden aikana tilinpäätöshetkestä laskettuna. Alijäämät tulee kattaa ylijäämäisillä tilikausilla.

Jos alijäämää ei ole katettu lain mukaisessa aikataulussa, alue voi joutua arviointimenettelyyn.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee kattaa kertyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä.

- **Vuosi 2023:** Tilinpäätös oli 45 miljoonaa euroa alijäämäinen
- **Vuosi 2024:** 1-6 kk mukaan ennustettuna arvio vuoden alijäämän määrästä on 49 miljoonaa euroa

Pääviestit

- **Eteläpohjalainen ei jää ilman palveluita > palvelumuodot muuttuvat ja monipuolistuvat >** palvelutarpeen mukaiset palvelukanavat.
 - Palveluita on mahdollista saada yhä enemmän digitaalisesti.
- Tasapainoinen talous - UTV-ohjelmalla turvataan palvelujen ja henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys hyvinvointialueen itsehallinto varmistuen Etelä-Pohjanmaalla.
- Aukkaiden palveluihin kohdistuvat muutokset tehdään hallitusti.
- Toteutetaan organisaatiossa integraatiota & katsotaan kokonaisuutta hyvinvointialuetasoisesti kuntarajoista riippumatta, jätetään osaoptimointi pois.

Yhteenveto palveluverkkouudistuksesta

- Laajenevat etäpalvelut ovat käytössä koko maakunnan alueella tasapuolisesti.
- Jokaisessa kunnassa on vähintään sote-palvelupiste, jossa on tarpeenmukaisesti järjestetty hoitajavastaanotto ja näytteenotto.
- Mikäli ostopalvelusopimukset lääkäripalvelujen osalta ovat jossakin toimipisteessä voimassa laajemmin kuin uudessa palveluverkkosuunnitelmassa, mennään sopimuskausi loppuun nykyisen sopimuksen pohjalta.

Palveluverkko ja sen määrittely

- **Tässä esityksessä palveluverkkouudistus kohdistuu sote-
asemien terveydenhuollon vastaanottopalveluihin ja
sosiaalihuollon palveluihin**
 - Vuodeosastokokonaisuus käsitellään myöhemmin erikseen
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan aluevaltuusto päättää palveluverkkoa koskevien toimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta. Aluehallitus tai hyvinvointialuejohtaja toimeenpanee nämä päätökset (hallintosäännön 25. §:n 2. mom:n 10. kohta ja 33. §:n 1. mom:n 6. kohta)
- Etelä-Pohjanmaan palveluverkon tavoitteena on tarjota mahdollisimman yhdenvertaisesti saatavia ja saavutettavia sosiaali- ja terveystalouksia koko hyvinvointialueen asukkaille.
- Palveluverkko koostuu sosiaali- ja terveystalouksien palvelukanavista, jotka sisältävät muun muassa palvelutuotannon toimipisteet sekä sähköiset, liikkuvat ja kotiin vietävät palvelut.
- Palveluverkkoa tarkastellaan erityisesti sosiaali- ja terveystalouksien näkökulmasta, mutta toimeenpanovaiheessa tarkastellaan myös yhteistoimintatiloja mm. kuntien, pelastustoimen ja konsernipalveluiden kanssa.
- Palveluverkkotyön taustalla on toimintamallien uudistumisen välttämättömyys, jotta vaikuttavat palvelut voidaan turvata työvoiman saatavuuden ja julkisen talouden heikentyneessä tilanteessa.

Termit ja lyhenteet (THL)

Yhdenvertaisuus	Samassa palvelutarpeessa olevalle henkilölle on tarjolla asuinpaikasta riippumatta lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Esimerkkinä palvelun myöntämisen perusteet ovat samat ja palvelutarve arvioidaan yhdenvertaisesti, mutta myönnettävä palvelu voi olla tuotettu eri tavoin
Yhdenmukaisuus	Yhdenmukainen = samanlainen kuin joku toinen. Palvelut voivat olla yhdenvertaisia olematta yhdenmukaisia – paikallinen toimintakulttuuri otetaan huomioon
Saatavuus	Palvelujen saatavuudessa tulee noudattaa lakisääteisiä määräaikoja sekä perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa sekä sosiaalipalveluissa
Saavutettavuus	Palvelujen saavutettavuus on osa saatavuutta. Tarpeenmukaisia palveluja tulee olla tarjolla oikea-aikaisesti ja palvelujen käyttö lähi- tai etäpalveluna tulee olla asiakkaalle/potilaalle mahdollista
Jatkuvuus	Jatkuvuus voi olla asiakkaan ja sote-ammattilaisen välisen hoito- tai asiakassuhteen jatkuvuutta. Se voi myös tarkoittaa sujuvaa tiedon kulkua asiakkaan palveluun osallistuvien eri ammattilaisten ja tietojärjestelmien välillä. Esimerkiksi hyvä hoito- tai asiakassuunnitelma tukee jatkuvuutta.

Termit ja lyhenteet (THL)

Palveluverkko	Kuvaa, mitä palveluja ja kokonaisuuksia eri toimitiloissa ja sijaintipaikoissa. Termi voi olla myös toimipisteverkko, kun halutaan korostaa fyysisten toimipisteiden roolia
Palveluiden verkosto	Sisältää eri palvelukanavat (fyysiset palvelut eli kivijalkapalvelut, liikkuvat palvelut, etäpalvelut sekä digitaaliset palvelut)
Sosiaali- ja terveyskeskus (sote-keskus)	Sosiaali- ja terveys-keskus on palveluiden ja toimijoiden muodostama kokonaisuus, joka tarjoaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita matalalla kynnyksellä: sosiaalihuollon palveluita, lähiterveyspalveluita, suun terveydenhuollon palveluita, päihdehuollon palveluita, mielenterveyspalveluja ja kuntoutusta.
Perhekeskus	Perhekeskuksella tarkoitetaan palveluverkostoa, joka tarjoaa varhaista tukea sekä vastaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avun tarpeisiin. Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisen perhekeskuksen muodossa.
Digitaalinen palvelu	Digitaaliset palvelut ja tietojärjestelmät ovat osa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää ja niiden avulla pyritään sosiaali- ja terveydenhuollon kestävään uudistamiseen (esimerkiksi etävastaanottopalvelu tai chat-palvelu)
Liikkuvat ja jalkautuvat palvelut	Palvelua tuottava ammattilainen liikkuu tarvittavan välineistönsä kanssa alueelle, jossa kyseisen palvelun tuottamiselle ei ole tiloja (esim. kotihoito) tai on esim. yhteiskäyttötila (esim. näytteenottopiste)
Kivijalkapalvelut	Fyysinen toimipiste esimerkiksi sairaala, sosiaali- ja terveyskeskus tai palvelukoti.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue- ja palvelustrategia

Aluevaltuuston hyväksymä 21.11.2022 § 148

Palvelulupaus on Palvellen parasta – Vierelläsi kun tarvitset.

Palvelujen tuottamisen pääpaino on omassa tuotannossa, jota täydennetään ostopalveluilla tai palveluseteliä hyödyntäen.

Hyvinvointialuestrategian päätavoitteet kohdistuvat väestöön ja asiakkaisiin, organisaatioon sekä johtamiseen ja talouteen.

Painopistealueet ovat saatavuus ja saavutettavuus, henkilöstö, ennaltaehkäisy, johtaminen, digitalisaatio, edunvalvonta.

Arvot ovat asiakaslähtöisyys, avoin yhdenvertaisuus, vaikuttavuus ja talous rinnakkain, uudistumiskyky ja kehitysmuutoseisäisyys.

Palveluverkkotyö pohjautuu hyvinvointialue- ja palvelustrategiaan

Hyvinvointialue- ja palvelustrategia

Päätavoitteet

Hyvinvointialue- ja palvelustrategiassa määritellään palvelulupaus, palvelujen tuottaminen, päätavoitteet, painopistealueet ja arvot.

Palvelulupaus

Lupaamme toimia meidän kaikkien eteläpohjalaisten terveyden ja hyvinvoinnin hyväksi, mutkattomasti kohdaten.

Järjestämme palvelut asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti, asiakkaan ja potilaan tarpeita kunnioittaen ja kuunnellen, kaikki ikä- ja asiakasryhmät huomioiden.

Asiakasnäkökulma

- Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyvät positiivisesti.
- Palvelujen laatu ja asiakastyytyväisyys kehittyvät positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatukriteerit.
- Alueellinen yhdenvertaisuus toteutuu sekä saatavuudessa että saavutettavuudessa.
- Erityishuomiota vaativat asiakasryhmät tunnistetaan ajoissa ja niihin kohdistetaan resursseja oikea-aikaisesti.

Organisaationäkökulma

- Henkilöstö on osaavaa ja tyytyväistä, pito- ja vetovoima kehitty myönteisesti.
- Palvelutuotanto on kustannustehokasta ja -vaikuttavaa.
- Ennaltaehkäisevä, ennakoiva ja monialainen toimintatapa opitaan ja omaksutaan läpi organisaation.
- Organisaatiossa on uudistumishaluinen ja kehittymismyönteinen toimintakulttuuri

Johtaminen ja talous

- Johtamisjärjestelmä, tiedolla johtaminen ja johtamisosaaminen mahdollistavat ja tukevat kustannusvaikuttavaa järjestämis- ja tuotantotoimintaa.
- Rahoitus on riittävää ja talous on tasapainossa.

Painopistealueet

Saatavuus ja saavutettavuus

Henkilöstö

Ennaltaehkäisy

Johtaminen

Digitalisaatio

Edunvalvonta

Talous / Kustannusvaikuttavuus

Palveluverkko

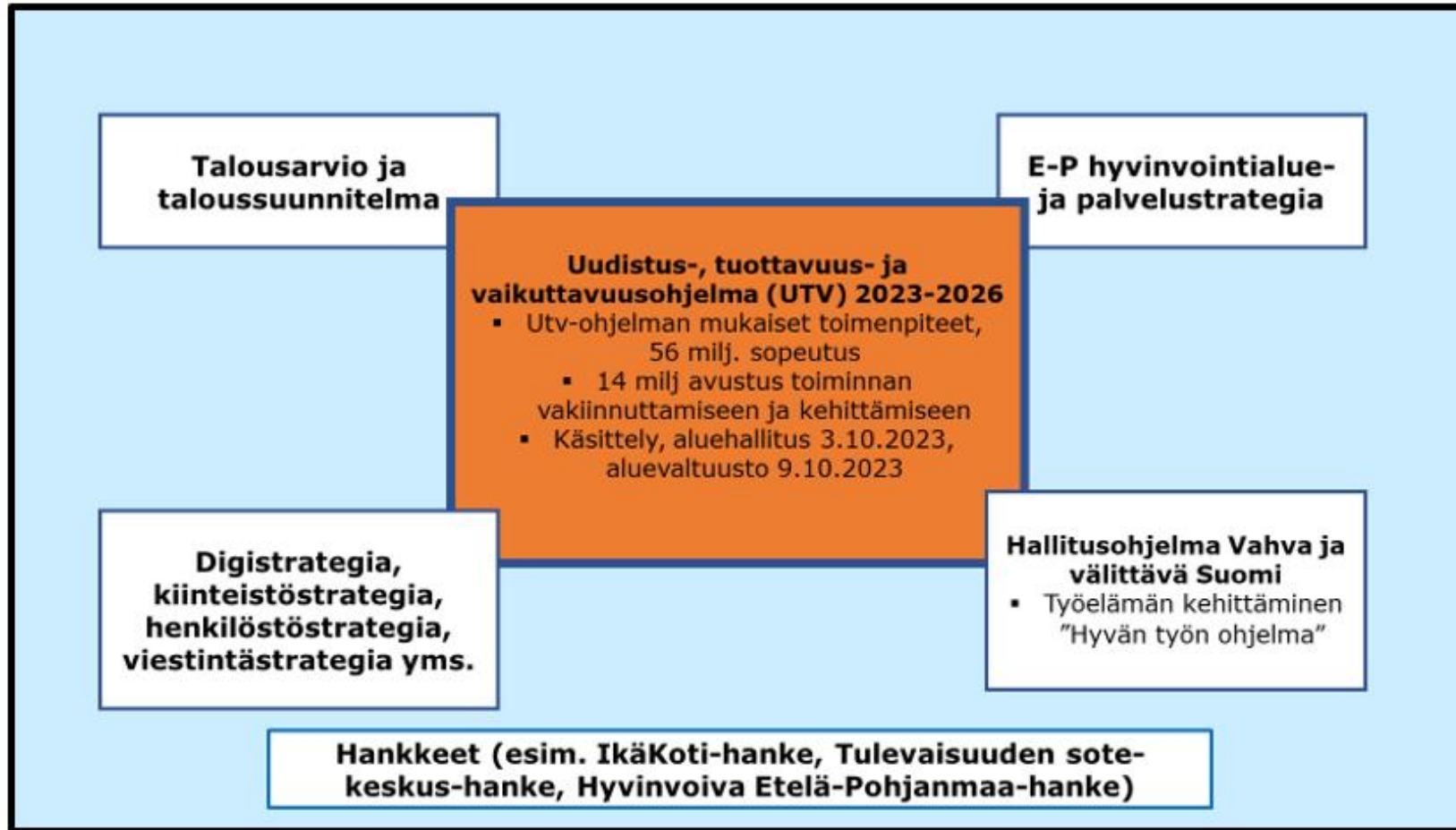
Digitaaliset palvelut

Liikkuvat ja jalkautuvat palvelut

Kivijalkapalvelut

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV) 2023-2026

Aluevaltuuston hyväksymä 9.10.2023 § 90

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV) 2023-2026

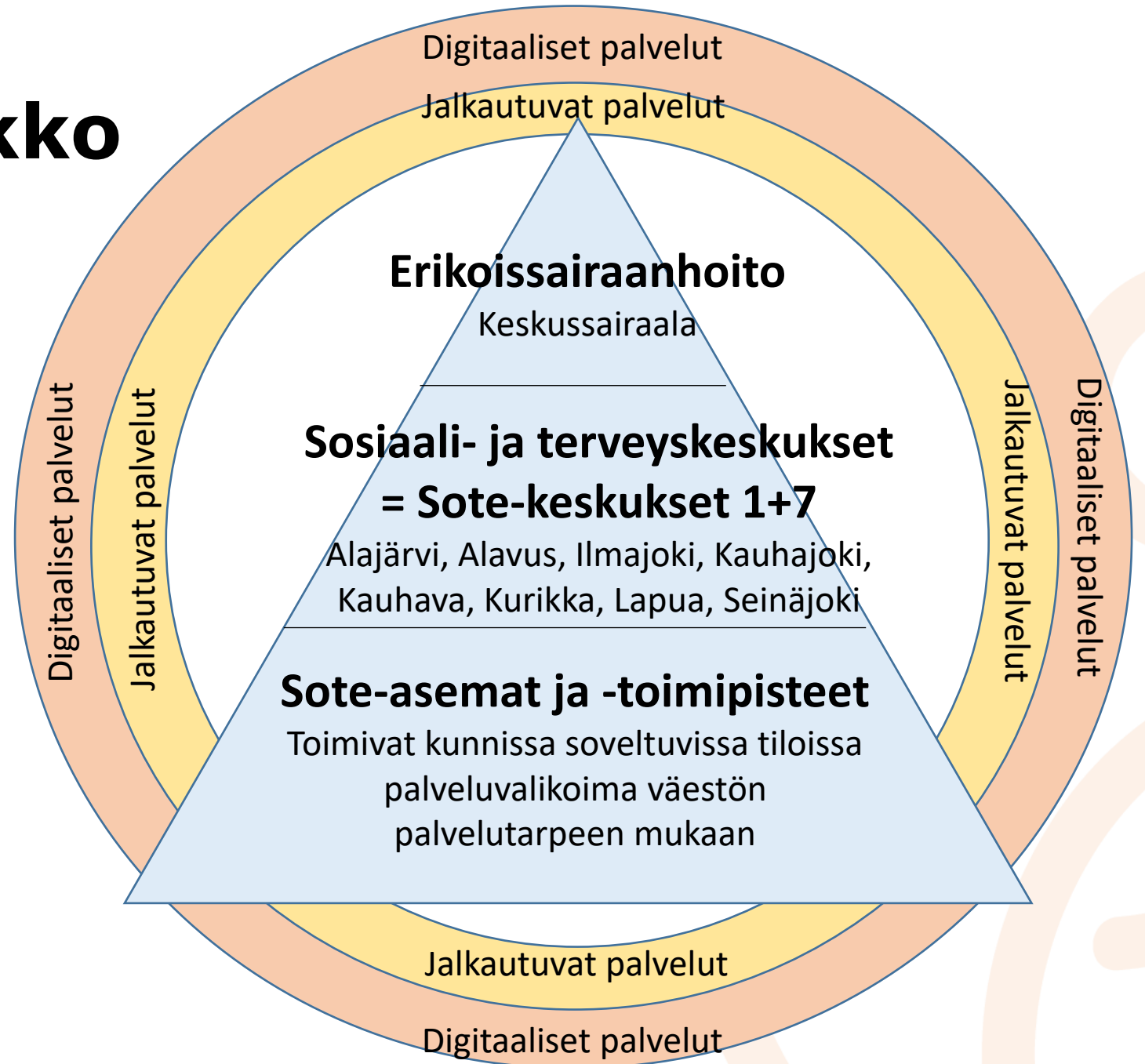
Aluevaltuuston hyväksymä 9.10.2023 § 90

Tavoite	Läpileikkaavat teemat	Toimialuekohtaiset ohjelmat ja projektit								
Uudistus, tuottavuus ja vaikuttavuusohjelma	Tasapainoinen ja tarkoituksenmukainen palveluverkko ja -tarjonta									
	Henkilöstön saatavuuden varmistaminen, hyvinvoiva henkilöstö									
	Tukipalvelujen ja hallinnon uudistaminen									
	Digitalisaation ja teknologian hyödyntäminen									
	Palveluiden integraatio ja vaikuttavuus									
		Terveys- ja sairaanhoitopalvelut		Perhe- ja sosiaalipalvelut		Ikäihmisten palvelut		Pelastustoimi		Hallinto- ja strategiapalvelut

Sote-palveluverkko

- Sote-keskusten **1 + 7** lisäksi hyvinvointialueella on asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti sote-asemia ja -toimipisteitä

Palveluverkkouudistuksessa huomioituja asioita

- Talous, tuotannon tehokkuus
- Digitaalisuus, uudet palvelukanavat
- Väestömäärä/väestön kehitys
- Ikärakenne
- Henkilöstön saatavuus
- Vuokratyövoiman vähentäminen
- Käyntimäärät, palveluiden käyttö
- Saatavuus/saavutettavuus
- Kiinteistöjen nykytila/vuokrat
- Logistiikka

Palveluverkkouudistuksen periaatteita

- Palvelut järjestetään 1+7 sote-keskusmallilla.
- OmaEP digipalvelut laajenevat ja lisääntyvät. Etäpalvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla koko maakunnan alueella.
- Kaikkia toimitiloja käytetään tehokkaasti. Toimitilojen käyttö arvioidaan ja optimoidaan. Palveluja siirretään mahdollisuuksien mukaan samoihin tiloihin kiinteistökustannusten vähentämiseksi.
- Tarpeenmukaisen lähipalvelun varmistamiseksi alueille jää toimipiste (vastaanotto-tila tai -huone), jonne työntekijä voi jalkautua. Tila järjestetään ensisijaisesti hyvinvointialueen oman toiminnan yhteyteen, esimerkiksi ikäihmisten asumispalveluyksikköön.
- Palvelujen jalkautuminen edellyttää riittävää potilas- tai asiakasmäärää.
- Potilaiden ja asiakkaiden mahdollisuus valita palvelupiste hyvinvointialueen sisällä laajenee asteittain.

Palveluverkkouudistuksen periaatteita

- Ensihoidon palveluja vahvistetaan, mikä turvaa kiireellisen avun koko alueella.
- Kotisairaala toimii alueellisesti ja sen resursseja lisätään. Palliatiivista kotisairaalaatoimintaa lisätään.
- Hoitotarvikejakelu optimoidaan, kriteerit yhtenäistetään ja uudet toimintamallit otetaan käyttöön.
- Ikäihmisten asumispalvelujen ja kotihoidon lääkäripalvelut järjestetään koko hyvinvointialueella tarpeenmukaisesti ja tarkoituksenmukaisesti.
- Sote-tilannekeskus hoitaa kiireettömiä tehtäviä kotiin.
- Kotihoidon toimintaa vahvistetaan edelleen.

Palveluverkkouudistuksen periaatteita

- Suun terveydenhuollossa hyödynnetään tulevaisuudessa mahdollisesti myös liikkuvia hoitoyksiköitä.
- Radiologista toimintaa tulee olemaan siellä, missä on kiirevastaanottotoimintaa.
- Laboratorion analyysitoiminta keskittyy niihin sote-keskuksiin, joissa on kiirevastaanottotoimintaa. Jatkossa analyysit keskitetään mahdollisuuksien mukaan keskussairaalaan.
- Näytteenottopisteet optimoidaan tarpeen mukaisiksi. Näytteenottoa varten järjestetään asianmukainen tila alueen toimipisteeseen.
- Välinehuollon keskittäminen on käynnissä.
- Lääkärin vastaanotto keskitetään sote-keskuksiin, joissa on hyvät tutkimusmahdollisuudet, moniammatillinen henkilökunta ja kollegiaalinen tuki. Pieniin yksiköihin on vaikea rekrytoida henkilökuntaa, esim. lääkäreitä.

Palveluverkkouudistuksen periaatteita

- Hyvinvointialueella tarjotaan laadukasta ja tarpeenmukaista neuvolapalvelua ja turvataan THL:n mukaisten mitoitusten toteutuminen neuvolapalveluissa sekä opiskelu- ja kouluterveydenhuollon palveluissa.
- Neuvolapalveluiden palveluverkkoa on tarkasteltu seuraavista näkökulmista: synnytysten määrä, lastenneuvolan asiakasmäärä, väestöennuste, etäisyydet, neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajien määrän mitoitussuositukset.
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella lastenneuvolan ja opiskeluhuollon terveydenhoitajaresurssia koskevat suositukset toteutuvat, kun tarkastellaan koko hyvinvointialueen lapsi- ja oppilasmäärää sekä henkilöstöresurssia.
 - Mitoitussuositus on 275 oppilasta/terveydenhoitaja, kun ei ole sijaista.
- Raskaana olevien naisten määrä/terveydenhoitaja jää paikoin suosituksen alle.
 - Riittävän osaamisen varmistamiseksi tulee terveydenhoitajan vastuulla olla vähintään 38 raskaana olevaa naista (THL).
 - Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella ainoastaan äitiysneuvolapalvelua tekevällä terveydenhoitajalla on asiakkaina noin 65 raskaana olevaa naista.
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa (460 oppilasta/työntekijä) mitoitussuositus toteutuu osassa alueita. Resurssien tasaisella jakautumisella suositusten mukaisesti varmistetaan, että palvelu järjestetään alueellisesti ja palvelukohtaisesti samaan tapaan.
- Palvelu turvataan, mutta etäisyys palveluun voi osalla alueista kasvaa. Koulu- ja opiskeluterveydenhoitajat työskentelevät kouluilla, eli muutokset ei koske heitä. Samoin neuvoloiden kotikäyntityö jatkuu ennallaan.
- Isommassa toimipisteessä on mahdollista löytää asiakkaalle korvaava aika joko samalle tai toiselle päivälle esim. työntekijän sairastuessa.
- Työskentelytilat edellyttävät tiettyä ajantasaista varustetasoa äitiys- ja lastenneuvolapalveluissa
- Työaika tehostuu, työaika vapautuu (ei mene matkoihin aikaa).

Palveluverkkouudistuksen periaatteita

- Työskentelyolosuhteiden tulee olla turvalliset.
 - Yksintyöskentelyn turvallisuuden varmistaminen.
- Työvoiman optimaalinen käyttö.
- Tarpeenmukaisten palvelupäivien pitää olla tehokkaita.
 - Asiakkaiden määrän jakautuminen työntekijäkohtaisesti tasapuolisesti (asiakasfrekvenssi)
 - Täyden palvelun päivät (1 palvelupäivä on 1 täysi työpäivä)
 - Asiakasmäärien seuranta palvelukohtaisesti
 - Yhdenmukainen palveluvalikoima
- Optimaalisen väestöpohjan määrittely esimerkiksi hoitajavastaanotolle.

Sote-yksiköiden palveluvalikoima

Sote-keskus	Sote-asema	Sote-toimipiste (asiakasperusteiset tarpeenmukaiset sote-palvelut)
-Lääkärin ja hoitajan kiireetön vastaanotto-Kuvantamispalvelut-Laboratoriopalvelut-Virka-aikainen kiirevastaanotto-Kiireetön hammaslääkärin ja suuhygienistin vastaanotto-Hammashoidon virka-aikainen kiirevastaanotto-Mielenterveys- ja riippuvuushoidon palvelut-Kuntoutus ja terapiapalvelut-Vuodeosastot (mahdollinen profilointi) <i>Ed. lisäksi virka-ajan ulkopuolinen kiirevastaanotto toteutuu erillisen suunnitelman mukaan</i>	- Kiireetön hoitajan vastaanotto- Tarpeenmukainen näytteenotto- Tarpeenmukainen kiireetön lääkärin vastaanotto (jalkautuva/etävastaanotto)- Tarpeenmukainen kiireetön hammaslääkärin ja suuhygienistin vastaanotto-Tarpeenmukaiset kuntoutuspalvelut ja apuvälinepalvelut-Tarpeenmukainen mielenterveys/riippuvuushoidon palvelu <i>Vastaanottotoiminta tapahtuu etukäteisajanvarauksella ja edellyttää riittävää potilasmäärää</i>	- Tarpeenmukainen kiireetön hoitajan vastaanotto- Tarpeenmukainen näytteenotto- Tarpeenmukainen jalkautuva mielenterveys/ riippuvuushoidon palvelu <i>Tarpeenmukainen toiminta tapahtuu ajanvarauksella ja edellyttää riittävää potilasmäärää</i>

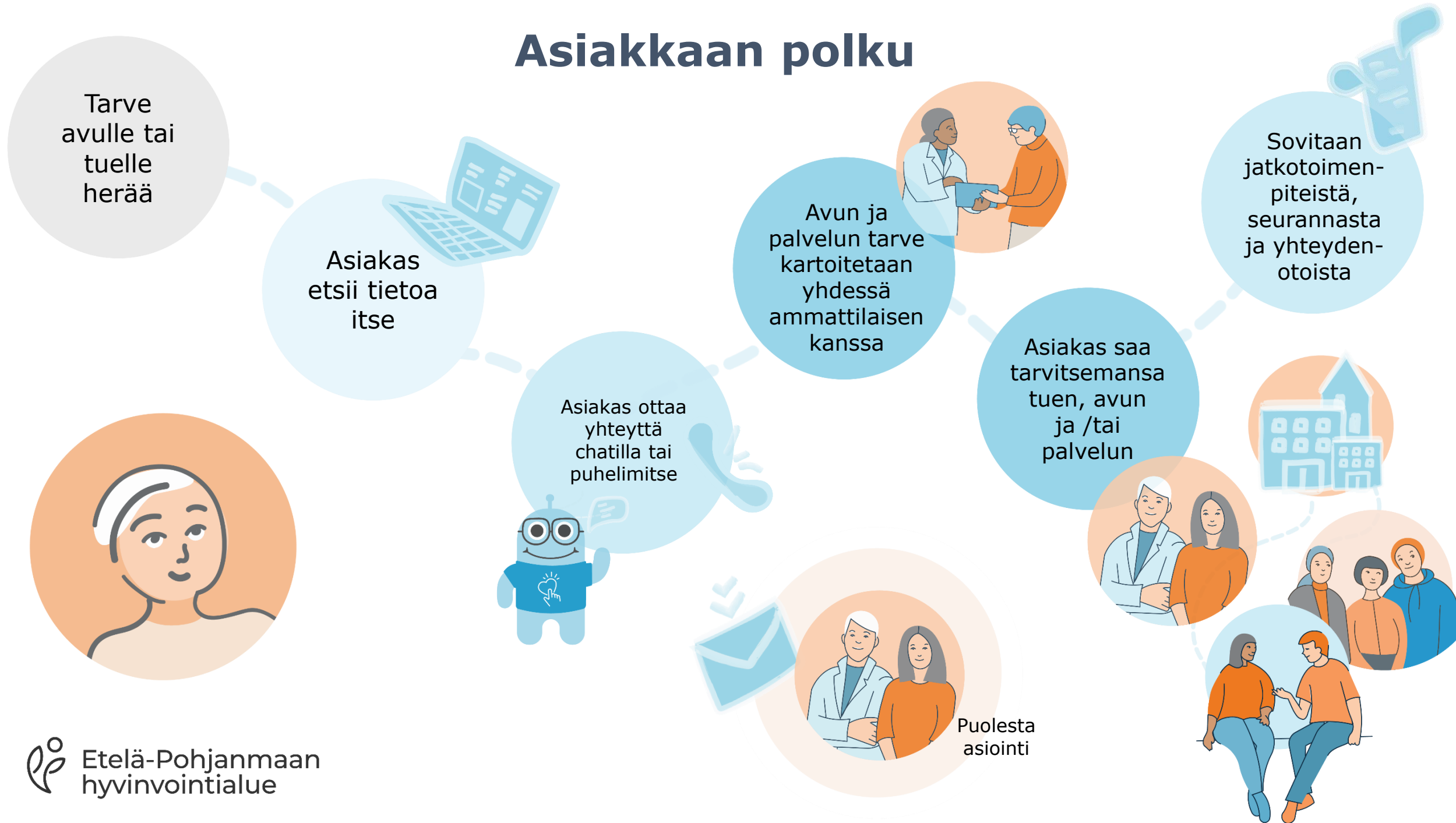
Sote-yksiköiden palveluvalikoima

Sote-keskukset	Sote-asetat	Sote-toimipiste (asiakasperusteiset tarpeenmukaiset sote-palvelut)
Sosiaalihuollon asiakasohjaus + chat toimii koko alueella: - työikäiset- perheet- vammaisten palvelut Neuvolapalvelut (äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvola) ma-pe, palvelu ajanvarauksella Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus ma-pe, palvelu ajanvarauksella Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut ma-pe ajanvarauksella	Neuvolapalvelut (äitiys- ja /tai lastenneuvola) ennakkoon tiedossa olevina päivinä paikalla, edellyttää riittävää asiakasmäärää/palvelupäivä Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus ennakkoon tiedossa olevina päivinä paikalla Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut ma-pe ajanvarauksella	Tarvittaessa sosiaalityön, sosiaaliohjauksen ja kasvatus- ja perheneuvolapalveluiden vastaanotto toimipisteessä. Jalkautuvat palvelut (kotikäynnit) Perhetyö ja perheohjaus toteutuu koko maakunnan alueella jalkautuvana palveluna.

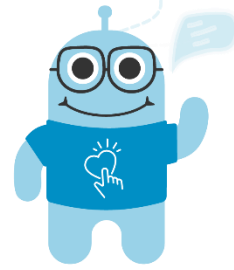
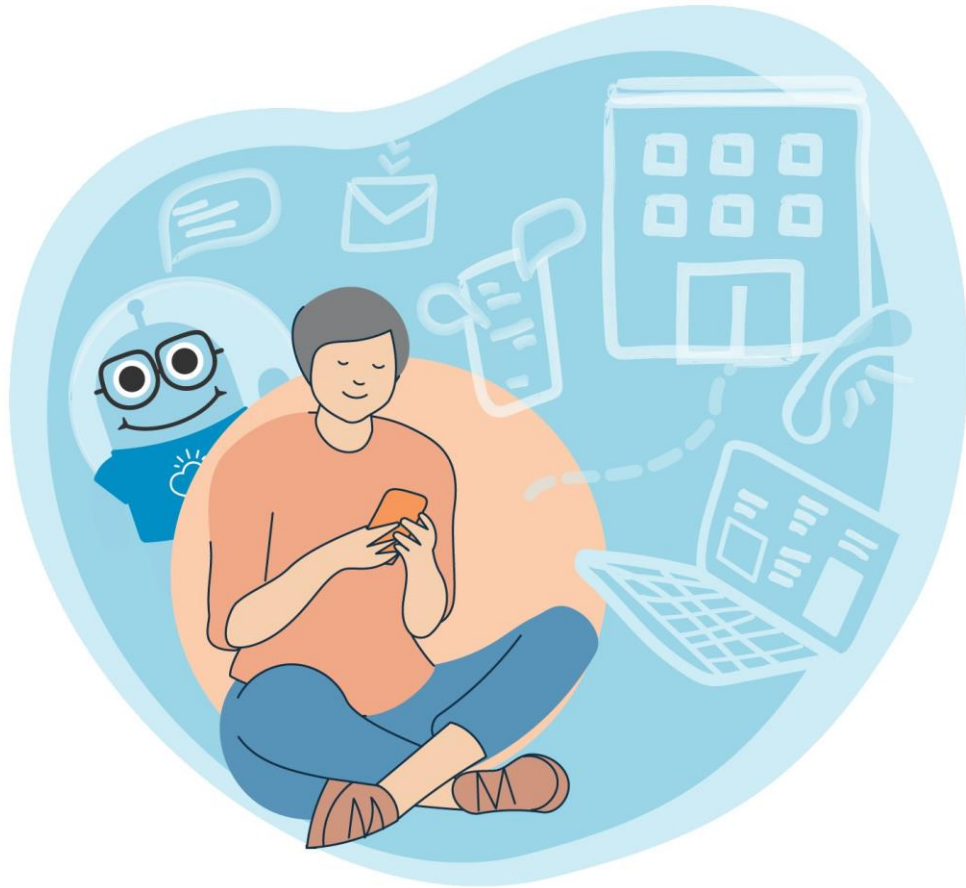
Asiakkaan polku

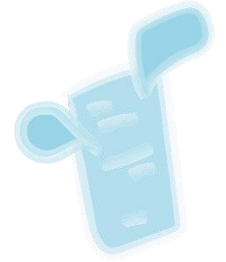
Asiakkaan polku

Asiakkaaksi tulo – yhteydenottokanavat

Chat

**OmaEP - Sähköinen
asiointi ja ajanvaraus**

Puhelin

Asiointi paikan päällä

Asiakasohjaus

Ohjausta ja neuvontaa
Ensiarvio tilanteesta

Palveluiden, tuen ja hoidon tarpeen arviointi,
Asiakkaan ohjaaminen oikeaan suuntaan

**Ensisijaisia yhteydenottokeinoja ovat
chat/puhelin**

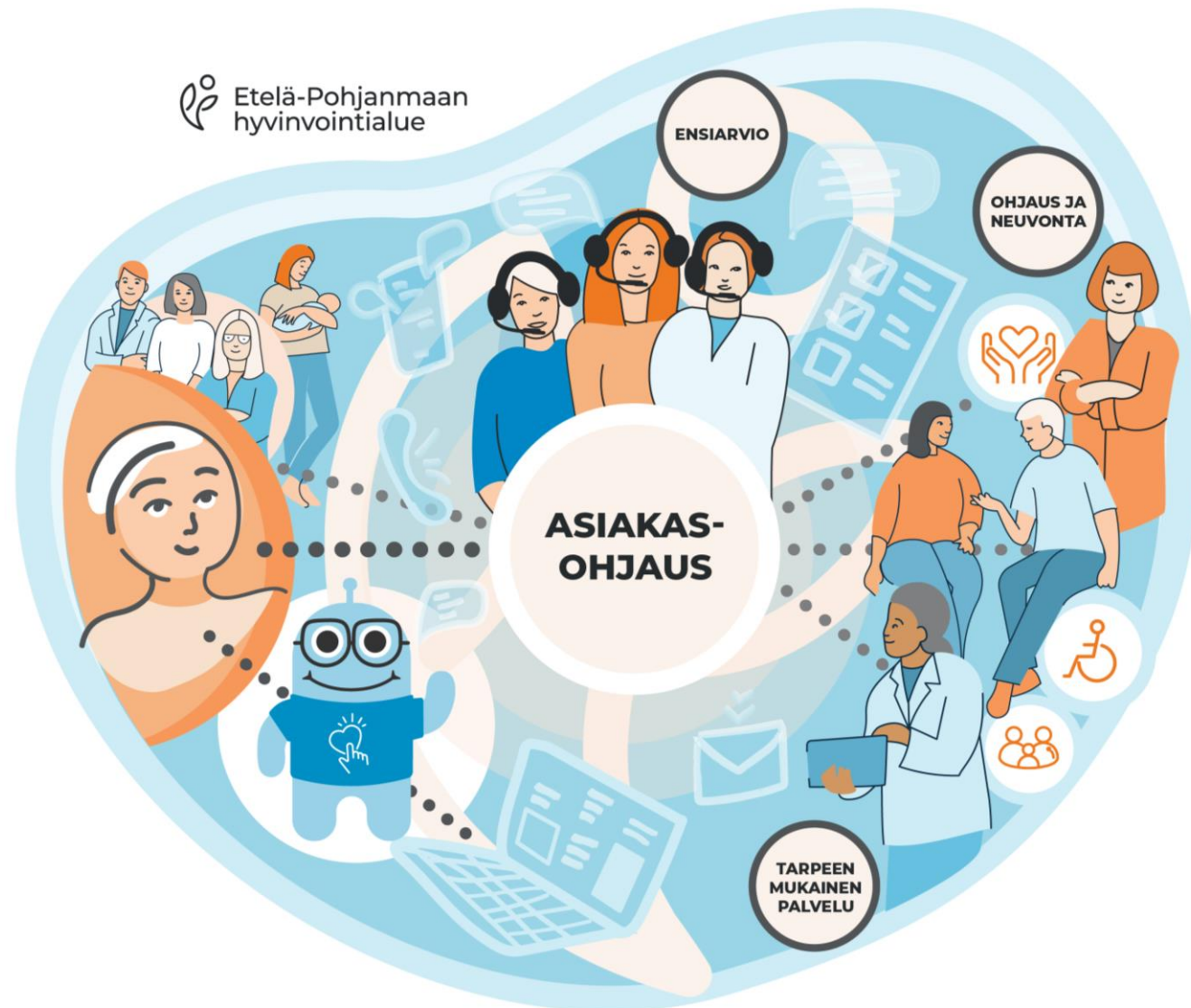
[Perhekeskuksen asiakasohjaus](#)

[Työikäisten asiakasohjaus](#)

[Ikäihmisten asiakasohjaus](#)

[Vammaispalveluiden asiakasohjaus](#)

[Hoidon tarpeen arviointi](#)

Digitaaliset sosiaali- ja terveyspalvelut

OmaEP chat-palvelut

Terveysten tai sairastumiseen liittyvät asiat

- Ma-pe klo 8-18, la-su ja juhlapyhät klo 10-18
- Kaikki terveyden tai sairauteen liittyvät huolet

Mielenterveyteen ja riippuvuuksiin liittyvät asiat

- Ma-to klo 8-15.30, pe klo 8-15
- Mielenterveyteen ja riippuvuuksiin liittyvät haasteet ja elämän äkilliset kriisitilanteet

Perhesuunnitteluun, ehkäisyyn ja seksuaalineuvontaan liittyvät asiat

- Ma-pe klo 9-15
- Apua esimerkiksi ehkäisyyn, seksuaalisuuteen ja perhesuunnitteluun liittyvissä asioissa

Perhekeskuksen ohjaus ja neuvonta

- Ma-pe klo 9-15
- Ohjausta ja neuvontaa lapseen/nuoreen, perheeseen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa

Fysioterapiaan ja kuntoutukseen liittyvät asiat

- Ma-to klo klo 8.30-12
- Tuki- ja liikuntaelinvaivat

Äitiys- ja lastenneuvolaan liittyvät asiat

- Ma-pe klo 9-15
- Apua esimerkiksi raskauteen ja lasten ikäkausitarkastukseen liittyvissä asioissa

Suun terveyteen liittyvät asiat

- Ma-to klo 8-15 ja pe klo 8-13.30

Aikuissosiaalityön ohjaus ja neuvonta

- Ma-to klo 12-14
- Ohjausta ja neuvontaa työikäisten sosiaalipalveluihin liittyen, esim. taloudelliset vaikeudet

Vammaispalveluiden ohjaus ja neuvonta

- Ma klo 12.30-15
- Ohjausta ja neuvontaa vammaispalveluihin liittyen

Asioi osoitteessa omaep.fi tai lataa sovellus puhelimeesi.

Ensihoidon palveluverkko

- Lisäksi alueella toimii lääkärihelikopteri, jonka asemapaikka on Rengonharjulla

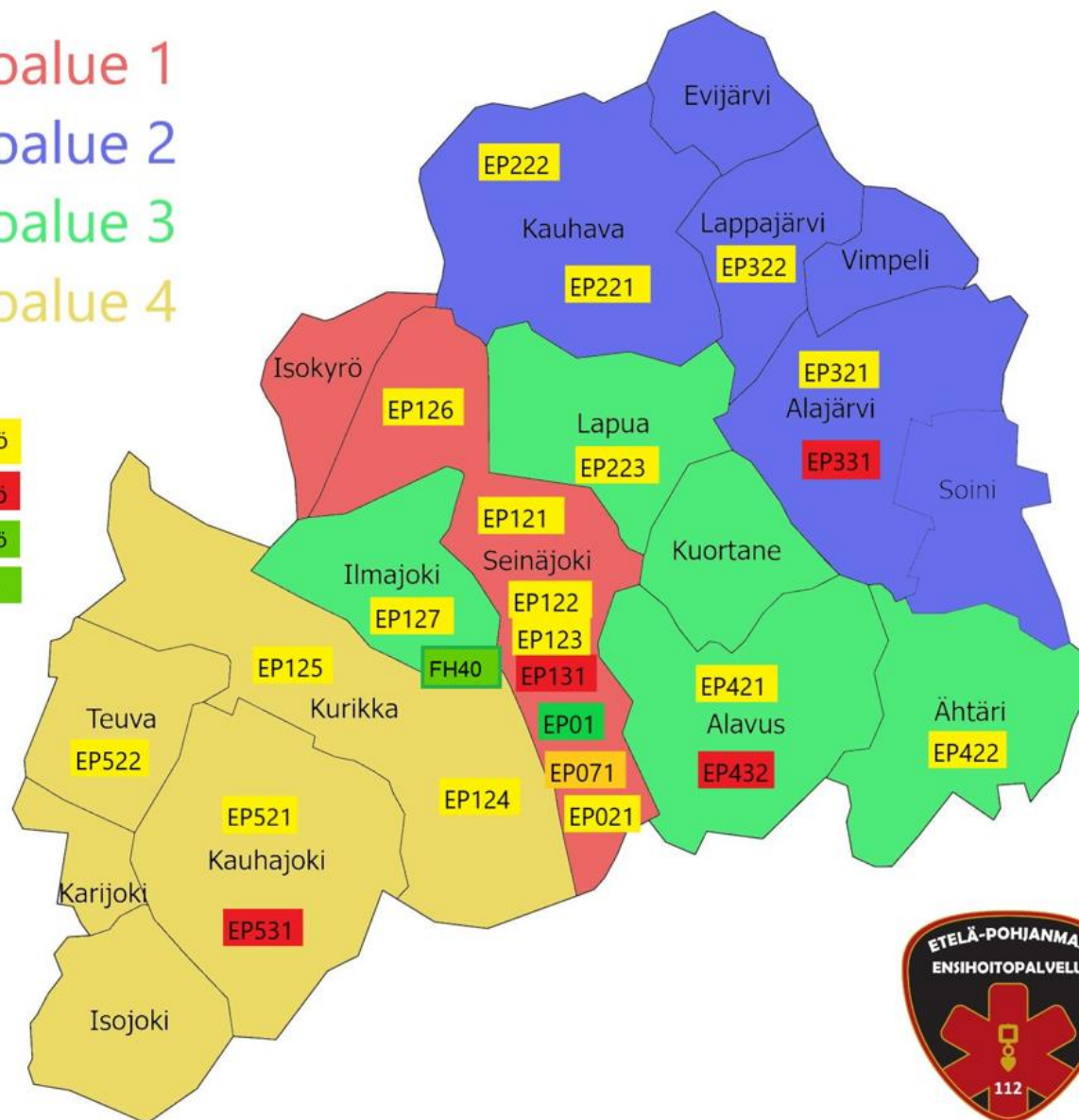
Ensihoitoalue 1

Ensihoitoalue 2

Ensihoitoalue 3

Ensihoitoalue 4

Hoitotason yksikkö
Perustason yksikkö
FH40 Lääkäriyksikkö
EP01 Kenttäjohtoyksikkö

Erityis- ja perustason osastohoidon nykytila

Kokonaissuunnitelma valmistelussa myöhemmin osana palveluverkkoa

Erityistason sairaansijat ja hoitohenkilöstö

70	Medisiiniset	77
135	Operatiiviset	184
16	Teho & valvonta	80
10	Vastasyntyneiden teho	18
18+4	Päivystysosasto	29
21	Vaativa kuntoutus	22

Perustason sairaansijat ja hoitohenkilöstö

Etäisyystietoja sote-keskuksittain

Palveleva sote-keskus tai -toimipiste	Seinäjoki	Isokyrö	Kurikka	Jalasjärvi	Ilmajoki	Alajärvi	Kauhava	Alavus	Ähtäri	Lapua	Kauhajoki	Teuva
Nurmo	7	39	39	43	23	63	34	51	80	20	63	86
Ylistaro	26	14	54	66	36	72	44	75	104	28	71	92
Peräseinäjoki	29	70	41	25	35	82	68	30	59	54	51	75
Jurva	56	54	26	50	39	123	94	95	123	79	37	26
Vimpeli	79	96	111	114	94	22	59	74	79	55	134	158
Lappajärvi	78	90	110	113	94	39	38	81	94	61	133	157
Lehtimäki	61	96	94	92	78	28	79	37	35	66	118	142
Alahärmä	63	51	95	98	78	79	27	100	125	40	118	131
Ylihärmä	52	38	84	87	68	69	17	89	114	30	107	118
Evijärvi	82	94	115	118	98	52	43	100	109	60	138	162
Kortesjärvi	65	74	97	100	80	61	25	93	118	42	120	144
Kuortane	40	77	75	72	58	32	51	27	46	38	99	123
Soini	77	113	111	108	94	28	78	53	52	74	135	159
Töysä	66	102	81	65	75	52	86	13	17	72	92	115
Tuuri	61	98	77	60	71	57	81	8	22	68	87	111
Ähtäriin sairaala	83	117	98	82	92	64	101	29		89	109	132
Isojoki	101	117	68	78	85	167	138	122	151	123	42	51
Karijoki	92	102	59	68	76	158	128	113	141	115	33	21

*Etäisyydet Google maps –ohjelman etäisyyksiä kuntakeskuksesta toiseen (tarkastuspäivä 27.6.2023)

Terveys- ja sairaanhoidon avopalvelut uudessa palvelurakenteessa

Sote-keskus (1 +7)	Sote-asetat	Sote-toimipiste (asiakasperusteinen tarpeenmukainen sotepalvelu ajanvarauksella)	Ei kiinteää sote-toimipistettä, palvelut muista toimipaikoista
Järvi-Pohjanmaa / Alajärvi Kaksineuvoinen/ Kauhava Lapua Seinäjoki Ilmajoki Kurikka Suupohja / Kauhajoki Kuussote / Alavus	Jalasjärvi Isokyrö Jurva Teuva Ähtäri	Lappajärvi Vimpeli Evijärvi Ylihärmä Kortesjärvi Ylistaro Peräseinäjoki Karijoki Isojoki Kuortane Soini Lehtimäki	Nurmo Töysä Alahärmä

Suun terveydenhuolto uudessa palvelurakenteessa

Sote-keskus (1 +7)	Sote-asetat	Sote-toimipiste (asiakasperusteinen tarpeenmukainen sotepalvelu)	Ei kiinteää sote-toimipistettä, palvelut muista toimipaikoista
Järvi-Pohjanmaa / Alajärvi Kaksineuvoinen / Kauhava Lapua Seinäjoki Ilmajoki Kurikka Suupohja / Kauhajoki Kuussote / Alavus	Jalasjärvi Isokyrö Teuva Ähtäri	Lappajärvi Alahärmä	Nurmo Lehtimäki Peräseinäjoki Ylistaro Karijoki Isojoki Jurva Kortesjärvi Evijärvi Vimpeli Töysä Kuortane Soini

Äitiysneuvolapalvelut uudessa palvelurakenteessa

Sote-keskus (1 +7)	Sote-asetat (määritellyt palvelupäivät)	Sote-toimipiste (asiakasperusteinen tarpeenmukainen sotepalvelu)	Ei kiinteää sote-toimipistettä, palvelut muista toimipaikoista * = Palvelu on jo aiemmin siirretty sote-keskuspaikkakunnalle
Järvi-Pohjanmaa / Alajärvi Kaksineuvoinen / Kauhava Lapua Seinäjoki Ilmajoki Kurikka Suupohja / Kauhajoki Kuussote / Alavus	Jalasjärvi Teuva	Jurva Lappajärvi Ylihärmä Ähtäri Isokyrö	Vimpeli Isojoki Karijoki Peräseinäjoki * Nurmo * Alahärmä * Evijärvi Lehtimäki * Kortesjärvi * Kuortane Töysä * Soini Ylistaro *

- Äitiysneuvolapalvelu päättyy Vimpelissä, Isojoella, Karijoella, Evijärvellä, Kuortaneella ja Soinissa
- Palvelupäivä edellyttää 13 syntyvää lasta vuodessa
- Perhesuunnitteluneuvolapalvelu järjestetään samoissa toimipisteissä äitiysneuvolapalveluiden kanssa (käytössä etävastaanottopalvelu)

Lastenneuvolapalvelut uudessa palvelurakenteessa

Sote-keskus (1 +7)	Sote-asetat (määritellyt palvelupäivät)	Sote-toimipiste (asiakasperusteinen tarpeenmukainen sotepalvelu)	Ei kiinteää sote-toimipistettä, palvelut muista toimipaikoista * = Palvelu on jo aiemmin siirretty sote-keskustaikakunnalle
Järvi-Pohjanmaa / Alajärvi Kaksineuvoinen / Kauhava Lapua Seinäjoki Ilmajoki Kurikka Suupohja / Kauhajoki Kuussote / Alavus	Jalasjärvi Isokyrö Teuva Ähtäri	Ylistaro (lastenneuvola) Ylihärmä Jurva Lappajärvi Karijoki Evijärvi Peräseinäjoki Vimpeli Isojoki Soini Kuortane	Nurmo Alahärmä * Lehtimäki Kortesjärvi * Töysä

Sosiaalityön ja sosiaalihoituksen vastaanotot uudessa palvelurakenteessa

Sote-keskus (1 + 7)	Sote-asemat	Sote-toimipiste (Asiakasperusteinen tarpeenmukainen sotepalvelu)	Ei kiinteää sote-toimipistettä, palvelut muista toimipaikoista
Järvi-Pohjanmaa / Alajärvi Kaksineuvoinen / Kauhava Lapua Seinäjoki Ilmajoki Kurikka Suupohja / Kauhajoki Kuusote / Alavus	Jalasjärvi Ähtäri	Lappajärvi Vimpeli Evijärvi Ylistaro Peräseinäjoki Karijoki Isojoki Kuortane Soini Jurva Isokyrö Teuva Ylihärmä	Nurmo Lehtimäki Töysä Alahärmä

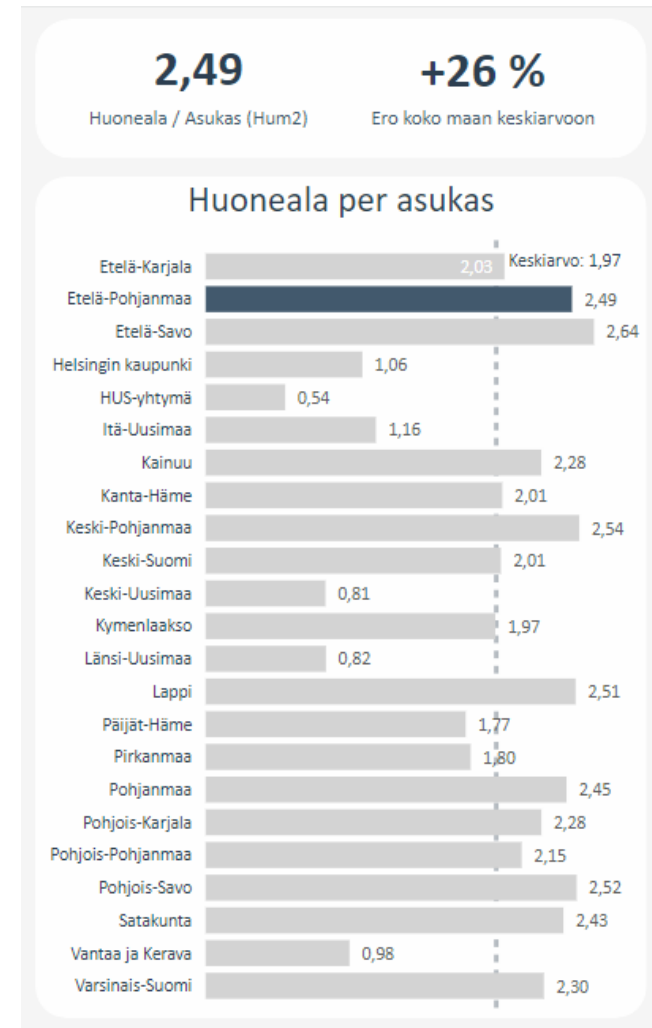

Palveluverkkouudistuksesta syntyvät kiinteistö kustannussäästöt

Nykytilanne huoneala/asukas EP vrt. muu Suomi

- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella on 26 % maan keskiarvoa enemmän huonealaa (n. 473 000 hum2)
- Suurten kaupunkien korkea väestötiheys laskee keskiarvoa
 - EP:n tavoitetasona voitaisiin pitää 2 hum2/asukas
 - UTV:hen asetettu 20 % tilavähennystavoite on linjassa tavoitetason kanssa

Yhteenveto kiinteistö kustannusten vähentymisestä palvelurakennemuutoksen toteutuessa

- Hyvinvointialueen ulkoiset vuokrat kustannukset ovat noin 60 miljoonaa euroa/vuosi
- Vuokrat kustannukset vähenevät 2 145 541 €/V (14 333 m²)
- Siivouskustannukset vähenevät 696 440 €/V *neliöperusteinen arviohinta
- Hammashoitolaitteiden huoltokustannukset arvio 20 laitetta 40 000 €/V *keskimääräinen laitteen huoltokustannus
- Tietoliikenneyhteydet 10 kokonaan luovuttavaa kohdetta (ei jää HVA:n toimintaa samaan kiinteistöön) 18 000 €/V *sis verkon ylläpitokustannukset
- Lääkintälaitteita, itseilmoittautumislaitteita, leimauspäätteitä, reitittimiä, irtokalusteita yms. voidaan hyödyntää muissa kohteissa
- Tilojen ylläpito- ja vuokrat kustannussäästö **2 899 981 €/V**

Palveluverkkouudistuksen vaikutusten arviointi (1/3)

Asiakas	+ Palveluiden saatavuus paranee ja palvelutuotannon haavoittuvuus vähenee+ Moniammatillisesti tarjottavien palveluiden valikoima laajenee+ Asiakkaiden yhdenvertaisuus vahvistuu+ Asiakas saa monipuolisemmat ja entistä laadukkaammat palvelut yhdestä pisteestä+ Etäpalvelut ovat käytettävissä mistä vain, sijainnista riippumatta+ Etäpalvelu mahdollistaa matalan kynnyksen palveluiden aktiivisemmän käytön+ Puolesta asiointi helpottuu - Tietyt palvelut siirtyvät sote-keskuksiin, jolloin matka kivijalkapalveluihin kasvaa ja turvattomuuden tunne voi lisääntyä -> etäpalveluiden saatavuus voi myös lisätä turvallisuuden tunnetta- Asiakkaiden digiosaamistaidoissa voi olla puutteita -> digituen tarjoaminen asiakkaille- Kaikilla asiakkaille ei välttämättä ole tarvittavia älylaitteita -> puhelin säilyy edelleen yhteydenottokanavana- Tuttu sote-työntekijä voi vaihtua
Saatavuus ja saavutettavuus	+ Palveluiden saatavuus paranee ja asiakkaiden yhdenvertaisuus vahvistuu (etäpalvelut ovat saatavilla kaikkialla)+ Heikoimmassa asemassa olevien asiakkaiden palvelutarpeet turvataan palvelukriteerien mukaisesti yksilöllisin ratkaisuin+ Kivijalkapalveluja vapautuu asiakkaiden siirtyessä etäpalveluiden piiriin+ Oikeaan aikaan oikeita palveluja - Niissä pisteissä, joissa palvelutuotantoa vähennetään, kivijalkapalveluiden saavutettavuus voi heikentyä

Palveluverkkouudistuksen vaikutusten arviointi (2/3)

Henkilöstö	+ Mielikuva modernista työnantajasta paranee+ Henkilöstön riittävä määrä, kollegiaalinen tuki ja osaaminen takaavat paremmin laadukkaan palvelun ja hoidon+ Sote-alan ammattilaisten työpanokset siirtyvät pääosin sote-keskukseen ja digitaalisten palveluiden toteuttamiseen • Työpisteen ja työtehtävien mahdolliset muutokset• Henkilöstön joustavampi käyttö ja yhteiskehittämisen mahdollisuus vahvistuu+ Isommissa työyksiköissä kyetään turvaamaan ammatillinen tuki ja työturvallisuus • Rekrytointi helpottuu ja nopeat sijaisjärjestelyt on helpompi toteuttaa+ Opiskelijoiden harjoittelumahdollisuuksien vahvistaminen+ Mahdollistaa etätöiden tekemisen sellaisille henkilöstöryhmille, jotka eivät sitä aiemmin ole tehneet • Edistää rekrytointia, sillä työmarkkina laajenee koko Suomeen• Helpottaa niiden työntekijöiden sijoittumista, joilla on haasteita työkyvyssä• Mahdollistaa työurien pidentymisen- Muutoksen tuoma epävarmuus -> muutosjohtaminen ja muutostuen tarjoaminen henkilöstölle- Henkilöstön työpiste voi muuttua -> voi olla myös toivottu muutos- Vaatii henkilöstöltä uusien toimintatapojen ja työvälineiden käytön opettelua ja omaksumista -> koulutus ja toiminnan vakiinnuttaminen -> työntekijän oman osaamisen kehittyminen

Palveluverkkouudistuksen vaikutusten arviointi (3/3)

Palvelutuotanto	+ Kustannusvaikuttavampi, tehokkaampi ja laadukkaampi palvelutuotanto • Suoritteiden riittävän suuri toistomäärä vahvistaa laatua+ Mahdollistaa käytettävissä olevien niukkojen resurssien hyödyntämisen mahdollisimman suuren ja toimivan palvelutuotannon aikaansaamiseksi • Toimiva työnjako+ Palvelutarpeen hidastamiseen tähtäävät toimenpiteet (esim. ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin ja kevyempiin palveluihin panostamalla)+ Palveluverkkouudistus vähentää henkilöstökustannuksia, jolloin kokonaistuottavuus kasvaa (ostopalveluiden vähentyminen) - Osaavan henkilöstön saatavuus -> Rekrytointiin panostaminen ja työnkuvien monimuotoistuminen -> työpisteen paikkakuntariippumattomuuden lisääntyminen (etäpalvelut)- Kiirevastaanotto toiminnan keskittäminen saattaa aiheuttaa päivystyksen kuormittumista -> Ensihoidon, sote-tilannekeskuksen ja päivystyksen yhteiskehittäminen -> arviointimittariston kehittäminen, kiirevastaanoton asiakasajojen lisääminen arkipäiviin, chat ja päivystysapupuhelin
Talous	+ Toteuttaa aluevaltuuston hyväksymää UTV-ohjelmaa+ Tukee lainsäädännön mukaista talouden tasapainottamisvelvoitetta+ Tukee lainanottovaltuusehtojen täyttymistä+ Edesauttaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteuttamisen+ Talouden tervehtyminen mahdollistaa hyvinvointialueen toiminnan jatkumisen itsenäisenä organisaationa myös tulevaisuudessa+ Optimaalinen tilojen käyttö laskee kiinteistökustannuksia+ Ostopalveluiden vähentyminen - Palveluverkkouudistus on riittämätön talouden tasapainottamisen edesauttamiseksi- Mikäli taloutta ei saada tervehdytettyä, vaarana on hyvinvointialueen joutuminen arviointimenettelyyn

Kiitos

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue